

Bình Đôn Vong Lê Lợi (người Anh hùng giải phóng dân tộc)

Tác Giả: Saigon Echo sßu tßm

Thứ Hai, 14 Tháng 6 Năm 2010 14:53

Lê Lợi sinh ngày 10-9-1385 (6-8 năm Mậu Sửu) tại Lam Sơn (Kỳ Cham), nay thuộc huyện Thọ Xuân, Thanh Hóa,

trong một gia đình "đội đầu làm quân trưởng phò ng". Năm Lê Lợi 21 tuổi cũng là năm nhà Minh đem 80 vạn quân sang xâm lược nước Việt. Cuộc kháng chiến chống Minh của vua Lê Lợi và các tướng sĩ, nhân dân đã vào ách thống trị tàn bạo của giặc Minh. Trước cảnh nhốt tù nhân, kìm thù giày xéo, tàn phá, Lê Lợi đã nung nấu một quyết tâm đánh đuổi chúng ra khỏi bờ cõi.

Đầu năm 1416, tại núi rừng Lam Sơn trên đất Thanh Hóa, Lê Lợi cùng với 18 người bạn thân thiết, đồng tâm cùng nhau đã làm khởi đầu đánh giặc yên quê hương. Đó là khởi đầu của cuộc khởi nghĩa đã đi vào sử sách.

Tin Lê Lợi dấy nên nghĩa, chiêu mộ hiền tài bay xa, thu hút các anh hùng hào kiệt từ bốn phương kéo về. Đất Lam Sơn trở thành nơi tụ nghĩa. Ở đó có đông các tướng lĩnh pß xã hội và thành phần dân tộc khác nhau, với những đội binh vũ trụ như: Nguyễn Trãi, Trần Nguyên Hãn, Nguyễn Chích, Nguyễn Xí, Lê Lai, Cßm Quý, Xa Khß Tham...

Sau một thời gian chuẩn bị chín muồi, đầu năm 1418, Lê Lợi xưng là Bình Đôn Vong, truy nßch đi khắp nơi, kêu gọi nhân dân đứng lên đánh giặc cứu nước. Lê Lợi là linh hồn, là lãnh tụ tối cao của cuộc khởi nghĩa này.

Cuộc khởi nghĩa Lam Sơn từ đó được khởi đầu thúc đẩy (tháng 12-1427), qua các giai đoạn phát triển và chiến lược, chiến thuật của nó đã chứng minh Lê Lợi là người có tầm vóc của một

thiên tài, một nhân cách vĩ đại, chủ thuyết của ông lãnh tụ mở đường, khai sáng.

Nếu Ngô Quyền và chiến thắng trên sông Bạch Đằng năm 938 đã chấm dứt thời kỳ 1.000 năm một nước, mở đầu thời kỳ độc lập mới của dân tộc thì Lê Lợi và cuộc khởi nghĩa Lam Sơn toàn thắng, kết thúc 20 năm thống trị của giặc Minh, khôi phục nền độc lập lâu dài cho Tổ quốc, bắt đầu một kỷ nguyên xây dựng mới. Không có Lê Lợi, không có phong trào khởi nghĩa Lam Sơn.

Nhưng Lê Lợi không chỉ là người nhen nhóm, tổ chức ra chủ lực khởi nghĩa Lam Sơn mà ông còn là nhà chủ đạo chiến lược chiến thuật. Một nét đặc sắc, mới mẻ trong đường lối chủ đạo cuộc kháng chiến chống Minh mà Lê Lợi thực hiện là đưa vào nhân dân đấu tiên hành chiến tranh giải phóng dân tộc.

Nhìn vào lịch sử phong nghĩa binh và chủ huy, thời kỳ lãnh đạo cuộc khởi nghĩa, có thể thấy rõ tính chủ nhân dân rộng rãi của nó, một đặc điểm nổi bật không có ở các cuộc khởi nghĩa khác chống Minh trước đó. Đưa vào số đông của nhân dân, đoàn kết, tập hợp mọi lực lượng xã hội trong một chủ lực chiến đấu, rồi từ cuộc khởi nghĩa mở đầu phát triển, lấy núi rừng làm căn cứ địa, phát triển sâu rộng thành cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc trên quy mô toàn quốc. Đây là một công hiến sáng tạo to lớn và đường lối chiến tranh của Lê Lợi và bổn tham mưu của ông, để lại một kinh nghiệm lịch sử quý giá.

Vua là nhà tổ chức và chủ đạo chiến lược và chính trị, quân sự, vua là vị tướng cầm quân mưu trí, quân quy, Lê Lợi đã vạch đường lối đánh "vây thành diệt viện" theo lý thuyết quân sự ông nghiên cứu: Đánh thành là kế sách. Ta đánh thành kiên cố hàng năm, hàng tháng không lấy được, quân ta sẽ mệt mỏi, khí nhụt, nếu viện binh giúp đỡ đến thì ta đứng trơ trọi, đứng sau dựa vào giặc đánh, đó là đường nguy. Chỉ bằng nuôi sức khỏe, chờ khí hăng để diệt quân cứu viện thì. Khi viện binh bị phá thì thành tự nhiên hàng. Chiến thuật "Vây thành diệt viện" của Lê Lợi kết hợp với chủ trương "mưu phạt tâm công", uy hiếp, phân hóa, chiêu dụ để chia Nguyễn Trãi tổ nên một phong trào thực địa trong nghè thuật quân sự Việt Nam.

Cuộc vây hãm Vương Thông ở Đông Quan và tiêu diệt viện binh giúp đỡ ở Chi Lăng, Xương Giang cuối năm 1427 là kết quả thắng lợi của tư tưởng quân sự của Lê Lợi - Nguyễn Trãi. Sau khi đuổi hết giặc Minh về nước, Lê Lợi lên ngôi hoàng đế năm 1428, sáng lập ra vương triều Lê. Lê Lợi làm vua được 5 năm thì mất (1433), an táng tại Vĩnh Lăng, Lam Sơn, miếu hiệu là Thái Tổ.

Trong s&#o nghi&#p xây d&#ng đ&#t n&#c bu&#i đ&#u c&#a v&#ng tri&#u Lê, Lê Lợi đã có nh&#ng c&# g&#ng không nh&# v&# n&#i tr&#, ngo&#i giao, nh&#m ph&#c h&#i, c&#ng c&#, phát tri&#n đ&#t n&#c trên m&#i m&#t, nh&# t&# ch&#c l&#i b&# máy chính quy&#n t&# trung &#ng xu&#ng đ&#a ph&#ng; ban hành m&#t s&# chính sách kèm theo nh&#ng bi&#n pháp có hi&#u qu&# đ&# khôi ph&#c s&#n xu&#t nông nghi&#p, &#n đ&#nh đ&#i s&#ng xã h&#i.

Lê Lợi cũng chú ý t&#i vi&#c phát tri&#n văn hóa, giáo d&#c, đào t&#o nhân tài. Năm 1428, lên ngôi vua, năm sau (niên hi&#u Thu&#n Thiên th&# 2, 1429), Lê Lợi đã cho m&# khoa thi Minh Kinh. Năm 1431, thi khoa Hoành t&#. Năm 1433, Lê Lợi đích thân ra thi văn sách. Đ&#y là ch&#a k&# năm 1426 trong khi đang vây đánh Đông Quan, Lê Lợi đã m&# m&#t khoa thi đ&#c cách l&#y đ&# 32 ng&#i, trong đó có Đào Công So&#n, m&#t nhà ngo&#i giao xu&#t s&#c th&#i Lê Lợi.

Nh&#ng, nhi&#m v&# chính tr&# l&#n nh&#t ph&#i quan tâm gi&#i quy&#t hàng đ&#u sau khi đ&#t n&#c đ&#c gi&#i phóng là vi&#c tăng c&#ng c&#ng c&#, gi&# v&#ng n&#n đ&#c l&#p, th&#ng nh&#t c&#a T&# qu&#c. V&# ph&#ng di&#n này, Lê Lợi đã làm đ&#c hai vi&#c có ý nghĩa l&#ch s&#.

Th&# nh&#t, ông đã thành công trong cu&#c đ&#u tranh ngo&#i giao, thi&#t l&#p quan h&# bình th&#ng gi&#a tri&#u Lê và tri&#u Minh. Th&# hai, Lê Lợi đã kiên quy&#t đ&#p tan nh&#ng âm m&#u và hành đ&#ng b&#o lo&#n mu&#n cát c&# c&#a m&#t s&# ng&#y quân tr&#c, đ&#n hình là v&# Đèo Cát H&#n &# M&#ng L&#, Lai Châu. Trong bài th&# làm kh&#c vào vách đá núi Pú Hu&#i Ch&# (bên sông Đà, thu&#c Lai Châu) năm 1431 khi đánh Đèo Cát H&#n, Lê Lợi đã nói rõ ý chí b&#o v&# s&# th&#ng nh&#t giang s&#n:

*Đ&#t h&#m tr&# t&# nay không còn,
Núi sông đã vào chung m&#t b&#n đ&#.
Đ&# th&# kh&#c vào núi đá
Tr&#n gi&# m&#n Tây c&#a n&#c Vi&#t ta.*

Sau bài th&# trên, Lê Lợi còn vi&#t bài th&# th&# hai kh&#c vào vách núi Hào Tráng bên Ch&# B&#, Hòa Bình.

Lê Lợi trong 5 năm làm vua, bên c&#nh nh&#ng công lao to l&#n, có ph&#m m&#t s&# sai l&#m mà s&# sách đ&#ng th&#i cũng th&#ng th&#n phê phán. Đ&#i Vi&#t s&# ký toàn th&# vi&#t: "Vua h&#ng hái d&#y nghĩa binh đánh đ&#p gi&#c Minh, 20 năm mà thiên h&# đ&#i đ&#nh. Đ&#n khi lên ngôi, đ&#nh lu&#t l&#, ch&# l&# nh&#c, m&# khoa thi, đ&#t c&#m v&#, l&#p quan ch&#c, l&#p ph&# huy&#n, thu góp sách v&#, m&#

Bình Đ^onh V^o ^ong Lê L^oi (ng^o ^oi Anh hùng gi^oi phóng dân t^oc)

T^oc Gi^o ^ong Saigon Echo s^ou t^om

Th^o ^ong Hai, 14 Th^o ^ong 6 N^o ^ong 2010 14:53

tr^o ^ong h^oc, có th^o ^ong i là có m^ou l^on, sáng nghi^op. Song, đa nghi, hay gi^ot, đó là ch^o kém".